

Соколовський Віктор Анатолійович

Щоголєва Інна Валентинівна,
доцент, кандидат педагогічних наук

Льотна академія Національного авіаційного університету,
м. Кропивницький, Україна, e-mail: victor.sokolovskij@gmail.com
Льотна академія Національного авіаційного університету, м. Кропивницький,
Україна, e-mail: inna.akvilon@gmail.com

ІВЕНТ-ТУРИЗМ СЕРЕДНЬОГО ПРИДНІПРОВ'Я ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Мета дослідження – обґрунтування ролі івент туризму як стратегічного напрямку розвитку Середнього Придніпров'я.

Методика. Індустрія туризму є чутливою до впливів як зовнішніх, так і внутрішніх чинників, тому визначення стратегічних напрямків розвитку та прогнозування їх стану викликають певні труднощі. Але відсутність заданого вектору розвитку унеможливує активізацію ресурсів, використання яких дало б позитивний економічний і соціальний ефект. Інформаційною базою дослідження є сайти державних адміністрацій Кіровоградської та Черкаської областей, а також Стратегії їх розвитку до 2027 року. Для вирішення основних завдань дослідження використано аналітичний, порівняльний та історичний методи дослідження.

Результати. Розглянуто особливості історичного розвитку івент туризму та проаналізовано чинники його популяризації. Здійснено загальний аналіз подієвих ресурсів регіону. Обґрунтовано стратегічну важливість розвитку івент туризму на території Середнього Придніпров'я на основі моделі еволюції туристичного регіону Р. Батлера, просторової моделі туризму Тюнера-Вебера та геомаркетингового підходу. Систематизовано івенти, які проводяться на території Середнього Придніпров'я. На підставі аналізу івентів в межах регіону визначено, що найбільш поширений напрям – фестивалі різного масштабу, рангу та тематики. Доведено пріоритетність розвитку івентивного туризму в контексті Стратегій розвитку Кіровоградської та Черкаської областей на 2021-2027 рр.

Наукова новизна. Проаналізовано просторово-територіальну структуру івент туризму в Середньому Придніпров'ї. Систематизовано івенти на території Середнього Придніпров'я за різними критеріями. Здійснено комплексне дослідження фестивальних заходів як найбільш перспективного напрямку івент туризму в Середньому Придніпров'ї.

Практична значимість. Проведене дослідження може розглядатись як основа для подальшого дослідження туристського потенціалу Середнього Придніпров'я, зокрема, його подієвих ресурсів. Результати дослідження можуть бути використані при плануванні туристської діяльності в Середньому Придніпров'ї, яке передбачає моніторинг та подальший аналіз стану необхідної матеріально-технічної бази; природних, природно-антропогенних та суспільно-історичних туристських ресурсів; людських ресурсів, задіяних у сфері туризму, зокрема, їх кількісного та якісного складу; найбільш популярних подієвих заходів, івентів, які мають потужний потенціал для розвитку. Реалізація подієвого потенціалу Середнього Придніпров'я буде мати вплив на формування регіональної туристської політики та зацікавлення місцевих бізнес-кіл в консолідації навколо івентів при створенні кластерних об'єднань різного, особливо туристичного, спрямування, а також сприяти залученню інвестицій.

Ключові слова: івент туризм, туристські ресурси, подієві ресурси, фестивалі, просторово-територіальна структура, регіональний розвиток, стратегії розвитку, Середнє Придніпров'я.

Соколовский Виктор Анатольевич

Щёголева Инна Валентиновна,
доцент, кандидат педагогических наук

Лётная академия Национального авиационного университета,
г. Кропивницкий, Украина, e-mail: victor.sokolovskij@gmail.com
Лётная академия Национального авиационного университета, г.
Кропивницкий, Украина, e-mail: inna.akvilon@gmail.com

ІВЕНТ-ТУРИЗМ СРЕДНЕГО ПРИДНЕПРОВЬЯ КАК СТРАТЕГИЧЕСКОЕ НАПРАВЛЕНИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ

Цель исследования – обоснование роли ивент туризма как стратегического направления развития Среднего Приднепровья.

Методика. Индустрия туризма является чувствительной к воздействиям как внешних, так и внутренних факторов, поэтому определение стратегических направлений развития и прогнозирования их состояния вызывают определенные трудности. Но отсутствие заданного вектора развития исключает активизацию ресурсов, использование которых позволило бы получить положительный экономический и социальный эффект. Информационной базой исследования являются сайты государственных администраций Кіровоградской и Черкасской областей, а также Стратегии их развития до 2027 года. Для решения основных задач использованы аналитический, сравнительный и исторический методы исследования.

Результаты. Рассмотрены особенности исторического развития ивент туризма и проанализированы факторы его популяризации. Осуществлен общий анализ событийных ресурсов региона. Обоснована

стратегическая важность развития ивент туризма на территории Среднего Приднепровья на основе модели эволюции туристического региона Р. Батлера, пространственной модели туризма Тюнера-Вебера и геомаркетингового подхода. Систематизированы ивенты, которые проводятся на территории Среднего Приднепровья. На основании анализа ивентов в пределах региона определено, что наиболее распространенным направлением являются фестивали различного масштаба, ранга и тематики. Обоснована приоритетность развития ивентивного туризма в контексте стратегий развития Кировоградской и Черкасской областей на 2021-2027 гг.

Научная новизна. Проанализирована пространственно-территориальная структура ивент туризма в Среднем Приднепровье. Систематизированы ивенты на территории Среднего Приднепровья по различным критериям. Проведено комплексное исследование фестивальных мероприятий как наиболее перспективного направления ивент туризма в Среднем Приднепровье.

Практическая значимость. Проведенное исследование может рассматриваться как основа для дальнейшего исследования туристского потенциала Среднего Приднепровья, в частности, его событийных ресурсов. Результаты исследования могут быть использованы при планировании туристской деятельности в Среднем Приднепровье, которое предусматривает мониторинг и последующий анализ необходимой материально-технической базы; природных, природно-антропогенных и общественно-исторических туристских ресурсов; человеческих ресурсов, задействованных в сфере туризма, в частности, их количественного и качественного состава; наиболее популярных событийных мероприятий, ивентов, которые имеют мощный потенциал для развития. Реализация событийного потенциала Среднего Приднепровья будет иметь влияние на формирование региональной туристской политики и заинтересованность местных бизнес-кругов в консолидации вокруг ивентов при создании различных кластерных объединений, особенно туристического направления, а также способствовать привлечению инвестиций.

Ключевые слова: ивент туризм, туристские ресурсы, событийные ресурсы, фестивали, пространственно-территориальная структура, региональное развитие, стратегии развития, Среднее Приднепровье.

UDC 911.3: 338.48

<https://doi.org/10.17721/2308-135X.2020.60.33-42>

Sokolovsky Victor Anatolievich

Flight Academy of the National Aviation University, Kropivnitsky, Ukraine,
e-mail: victor.sokolovskij@gmail.com

Shchegolieva Inna Valentinovna,
PhD (Pedagogics), Associate Professor

Flight Academy of the National Aviation University, Kropivnitsky, Ukraine,
e-mail: inna.akvilon@gmail.com

EVENT TOURISM OF THE MIDDLE DNIEPER REGION AS A STRATEGIC DIRECTION OF REGIONAL DEVELOPMENT

The purpose of the article is to substantiate the role of event tourism as a strategic direction for the development of the Middle Dnieper region.

Methodology. The tourism industry is sensitive to the effects of both external and internal factors, therefore, determining the strategic directions of development and predicting their state causes certain difficulties. However, the absence of a defined development vector excludes the activation of the resources, the use of which would make obtaining positive economic and social effect possible. The study information base is the websites of the Kirovograd and Cherkassy regions state administrations as well as the Strategy for their development until 2027. Analytical, comparative and historical research methods were used to solve the main tasks.

Results. The features of the historical development of event tourism have been considered and the factors of its popularization have been analyzed. General analysis of the regional event resources has been made. Based on the tourist region evolution model by R. Butler, the spatial tourism model by Tuner-Weber and the geomarketing approach, the strategic importance of the event tourism development in the territory of the Middle Dnieper region has been substantiated. The events held in the territory of the Middle Dnieper region have been systematized. Based on the events analysis within the region, it was determined that the most common direction is festivals of various scales, ranks and themes. The development priority of event tourism in the context of Development strategies of the Kirovograd and Cherkassy regions for 2021-2027 has been proved.

Scientific novelty. The spatial-territorial structure of event tourism in the Middle Dnieper region has been analyzed. Events in the territory of the Middle Dnieper region have been systematized according to various criteria. Comprehensive research of festival events as the most promising direction of event tourism in the Middle Dnieper region has been made.

Practical significance. The conducted research can be considered a basis for further research of the tourist potential of the Middle Dnieper region, in particular, its event resources. The research results can be used in planning of tourist activities in the Middle Dnieper region, providing for monitoring and subsequent analysis of the necessary material and technical base; natural, natural-anthropogenic and socio-historical tourist resources; human resources involved in tourism, in particular, their quantitative and qualitative representation; the most popular activities, events having a strong development potential. Realization of the event potential of the Middle Dnieper region will have an impact on the formation of the regional tourism policy and commitment of local business figures in their consolidation

about the events, in the process of creating various cluster associations, especially of tourism destination, and contribute to fund-raising.

Key words: event tourism, tourist resources, event resources, festivals, spatial and territorial structure, regional development, development strategies, the Middle Dnieper region.

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку України характеризується активними процесами децентралізації, які зумовлюють нове розуміння соціально-економічних процесів, що відбуваються, оскільки вони розглядаються вже не лише в галузевому контексті, а й в регіональному. Кожний регіон має свою спеціалізацію і туризм став одним із стратегічних напрямів спеціалізації регіональної економіки як галузь, що активно розвивається і, відповідно, впливає на економічний стан регіону. У цьому сенсі доцільно акцентувати увагу на івентивному туризмі, який стає дедалі популярнішим серед туристів, тому що може охоплювати всі аспекти подорожі, сполучатися з іншими видами туризму, що дає можливість отримати більше вражень і задоволення. Середнє Придніпров'я, завдяки своєму географічному положенню, культурно-історичним та рекреаційним ресурсам, може стати дестинацією, яка буде привабливою саме з точки зору івент туризму. На теперішній час існує низка питань і невирішених проблем, які гальмують цей процес, а саме: відсутність моніторингу потенціалу Середнього Придніпров'я в контексті розвитку івент туризму, теоретичного обґрунтування та методичних матеріалів по комплексному розвитку цього напрямку з урахуванням сьогодення, інфраструктурного забезпечення регіону тощо.

Аналіз останніх досліджень. Значний внесок у теоретичні та практичні дослідження івент туризму зробили як зарубіжні, так і вітчизняні науковці. Поняття, сутність і функції івент туризму висвітлено в працях О. Радіонової, К. Вовк, С. Донських. Аналізу розвитку івент туризму у світі присвячено дослідження Т. Ткаченка, А. Віндюк. Сучасний стан та перспективи розвитку івент туризму в Україні є об'єктом дослідження В. Шикіної, Т. Бережної, О. Радіонової. Регіональні аспекти розвитку івент туризму знайшли відображення в в працях таких науковців, як О. Алексєєва, А. Бабкін, К. Бекнура, В. Поліщук, Вань Мяо, І. Смаль, Г. Карпова, О. Костюк, П. Тищенко, М. Щурик. Аналіз стану подієвого туризму в Кіровоградській області представлено в праці О. Миргородської.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не зважаючи на суттєвий науковий доробок щодо івент туризму, питанням оцінки потенціалу територій в контексті розвитку івент туризму, аналізу їх інфраструктурних проблем, формуванню дієвих стратегій розвитку івент туризму як інструменту популяризації регіонів, зокрема Середнього Придніпров'я, приділено недостатньо уваги.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є оцінка потенціалу подієвих ресурсів Середнього Придніпров'я та обґрунтування івент туризму в Середньому Придніпров'ї як стратегічного напрямку розвитку регіону.

Вклад основного матеріалу. Незвичайні події завжди привертали увагу людей, про що свідчить історія. Це підтверджується масовими відвідуваннями таких подій, як Олімпійські ігри в Античній Греції, бої гладіаторів у Стародавньому Римі, відвідування коронацій, королівських весіль, ярмарок, карнавалів, у середні віки; з'їзди представників певних професій у Новому часі; відвідування виставок у ХІХ ст.; відвідування різноманітних заходів у ХХ ст. Події, які відбувалися з різних приводів і з різною кількістю учасників, не мали на меті отримання коштів, тому часто такі події були недосконалими з точки зору організації. Комерціалізація заходів у ХХ-ХХІ ст. дала поштовх активному розвитку івент туризму та івент менеджменту.

Цей процес був зумовлений ще й іншими факторами, які сприяли зацікавленості споживачів до івентивного туризму, а саме:

- зростання рівня освіти і загального рівня культури населення, що змістило акценти з бажання просто дізнатись про щось нове на бажання прийняти безпосередню участь у заході, що дозволить не тільки отримати новий культурний, а й емоційний досвід;

- тенденція дроблення відпустки на декілька проміжків, завдяки чому споживачі намагаються забарвити емоційно та провести змістовно свій короткотривалий відпочинок. В такому разі наявність або відсутність на території потенційної дестинації цікавої яскравої події може бути суттєвим фактором, який вплине на вибір місця відпочинку;

- значення, яке керівництво органів як державного, так і місцевого управління надають маркетингу певної території, бо саме івент туризм може виступати яскравою складовою іміджу регіону і сприяти позитивному суспільному резонансу [4, 13].

Як відзначає Г. Михайліченко (2019), кінцеві враження від споживання туристичних послуг, тобто корисний ефект, суттєво залежить саме від тих чинників, які відповідають за емоційну складову [7, с.42].

Емоційна складова забезпечує перцепційні характеристики простору туристами, які після споживання туристичних принад регіону поділяться враженнями з іншими потенційними споживачами. Відповідно до моделі розвитку дестинацій С. Плога (1973), масовий туризм розвивається завдяки різним психографічним сегментам з поступальним рухом від алоцентриків (першовідкривачів) до психоцентриків (традиціоналістів). Залучення алоцентриків, які прагнуть відкрити нові місця, мають високий рівень активності та згодні на досить прості умови проживання й харчування найбільше залежить від концепту івентів та їх інформаційного супроводу. В той же час, вони забезпечать «живими» відгуками середньоцентриків та психоцентриків, які максимально зацікавлені дестинацією після вдосконалення інфраструктури. Тож, навіть найменш масові івенти за умов цікавої концепції та їх правильному позиціонуванні можуть стати своєрідним локомотивом розвитку туризму в регіоні.

Стратегічну важливість розвитку рекреаційної діяльності, в т.ч. й івент-туризму, підтверджують також численні емпіричні дослідження просторової моделі туризму Тюнера-Вебера чи так званої моделі «час-гроші», які підтвердили, що для Європи найпоширенішими і найвигіднішими є подорожі на відстані, тривалість транспортування до яких 90-120 хвилин. Тобто, центральне розташування та розвинена транспортна мережа є важливою передумовою розвитку внутрішнього та міжрегіонального туризму, а івенти, в свою чергу, можуть сприяти зростанню туристичної привабливості регіону загалом.

Відповідно до моделі еволюції туристичного регіону Р. Батлера (1980), стадія розвитку чи зростання характеризується підвищенням ролі атрактивних об'єктів чи заходів в туристському споживанні. Наступні стадії розвитку туристичного регіону – зміцнення і стагнація суттєво залежні від тривалості та наповненості попередньої і, за певних умов можуть не настати або суттєво відтермінуватись. Тож, можемо погодитись з тезою А. Домаранського (2017), що для виходу туристичної галузі на інший рівень прибутковості, необхідна не лише експлуатація наявного набору об'єктів, а й створення нових атракцій. Важливим фактором створення нових івентів та підтримки і популяризації існуючих є врахування геомаркетингового підходу з метою зростання перцепційності конкретного простору. В цьому випадку івенти стають елементами чи доповненням існуючого бренду території або виступати основою для його формування.

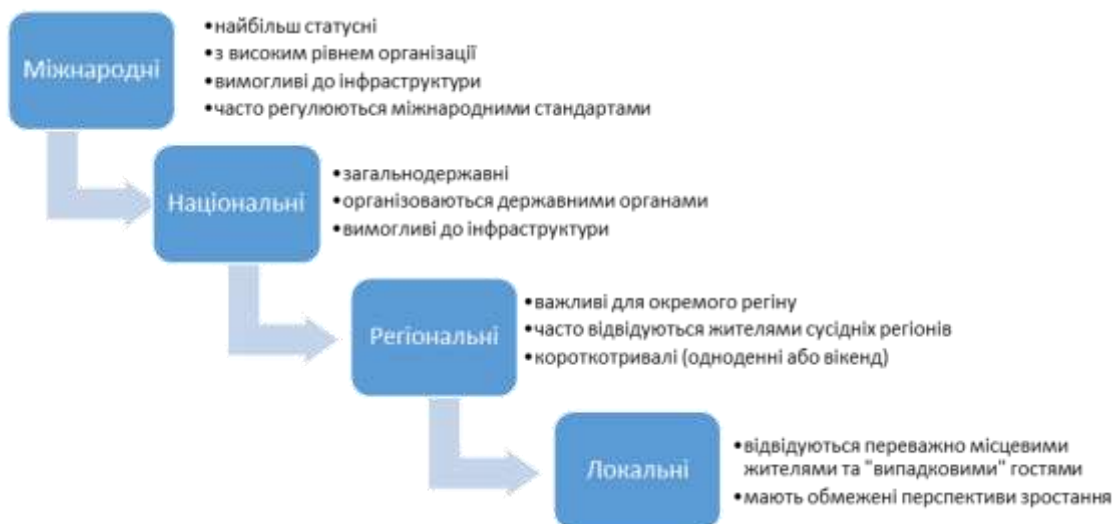

Рис. 1 Класифікація івент-турів за масштабністю (розроблено авторами)

Враховуючи обмеженість фінансово-економічних ресурсів та надзвичайно високі витрати на створення високотехнологічних атрактивних об'єктів: парків атракціонів, тематичних парків, аквапарків інтерактивних музеїв і т.п., що, зазвичай, досить швидко сприяють масовому притоку туристів, вважаємо за необхідне проаналізувати альтернативи. Однією з них є розвиток івент-туризму, адже на думку О. Радіонової (2017, 2020) для його розвитку не потрібна наявність багатих туристично-рекреаційних ресурсів, необхідна лише оригінальна ідея, здатна залучити велику кількість туристів. Таким чином, івент-туризм туризм є альтернативним видом туризму для регіонів

України, що не володіють видатною історико-культурною спадщиною та природними ресурсами. Класифікація івент-турів за масштабом представлено на рис. 1.

У науковій літературі всі події, що сприяють розвитку подієвого туризму, згруповують і класифікують за наступними напрямками [4, с.116]: громадські, мистецькі, спортивні, культурно-історичні, економічні і політичні, релігійні (рис. 2).

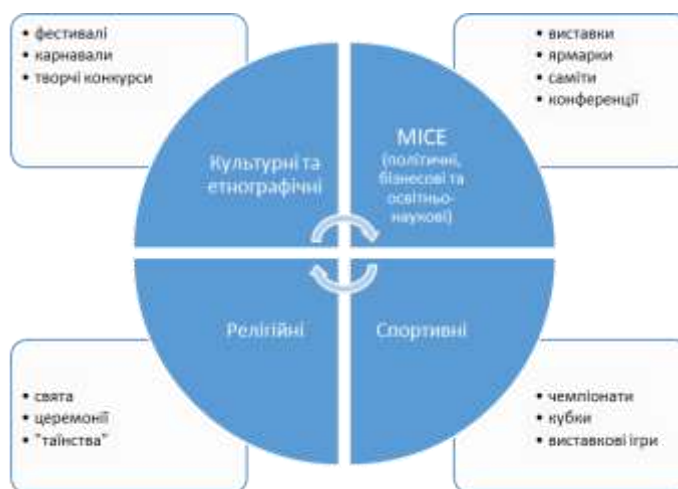

Рис. 2 Класифікація івент-турів за типом події

В останні роки івент туризм в Україні починає поширюватись завдяки популяризації подій, які мають статус регіональних та локальних. З кожним роком зростає рівень залучення до рекреаційно-туристичної діяльності більш сучасних подієвих ресурсів в сфері івент-туризму, особливо це стосується фестивальної активності, бо не зважаючи на те, що фестивальний рух в Україні є відносно новим явищем, він зарекомендував себе як достатньо перспективний.

XX століття ознаменоване появою фестивалів, які мають різноманітну спрямованість і спеціалізацію, зокрема: театральні, музичні, літературні, історичні, етнографічні, гастрономічні та ін. Найвідомішими фестивалями Середнього Придніпров'я є: «ШЕ.Fest», «Vira Fest», «Монгольф'єрія. Квітуча країна», Національний мистецький фестиваль «Кропивницький Фест», міжнародний джазовий фестиваль «Jazz Диліжанс» в Черкасах, «Вересневі самоцвіти», «Калиновий спів», Всеукраїнська виставка-фестиваль глідіолусів «Скіфська веселка» (м. Олександрія), обласний фестиваль художньої самодіяльності «Серпневий зорепад», фестиваль народної творчості «Чута Фест», Фестиваль Козацької Слави «Казавчин-фест» (всеукр. село Казавчин Гайворонського району). «Холодний Яр», «Степограй», «ГайдаFest», «Kavafest», фестиваль вуличної їжі «Єлисавет Смак Fest» «Невичерпні джерела», туристичний фестиваль «Світле місто» (м. Світловодськ), «Центрально-український музейно-туристичний фестиваль», «Фестиваль Святого Миколая», «Трипільські зорі», «Фестиваль тюльпанів», «Дика груша», мотофестивалі «Тарасова гора», «Кроп Байк Фест» та «Дорога на Січ», етнографічне свято «Купала у Легедзиному»; музейний міні-етно-фестиваль давніх ремесел «Трипільська толока» у Легедзиному. У Кропивницькому відкрився медовий ярмарок KROPhoney fest. Святкування Рош-га-Шана в Умані – традиційне святкування єврейського Нового року, а також інші подібні заходи різного спрямування і тематики, яких загалом проводиться більше 30 щороку. Така різноманітність заходів сприяє активізації внутрішньо-регіональних та зовнішніх рекреаційно-туристичних потоків, залученню максимальної кількості підприємств рекреаційного комплексу до надання всього спектру рекреаційних та супутніх послуг.

Найбільш численну групу на території Середнього Придніпров'я представляють мистецькі фестивалі, більшість з яких має статус всеукраїнських, що підтверджує зацікавленість споживачів до їх змісту та форми проведення (табл. 1).

Варто зазначити, що музичні, вокально-хорові, етно-, фольк-, етнофольклорні та театральні фестивалі досить часто мають конкурсний характер, що, в свою чергу, сприяє збільшенню їх тривалості. Крім того, учасники таких фестивалів досить чисельні колективи, що сприяє суттєвому авантаженню номерного фонду закладів готельного господарства.

Таблиця 1

Найвідоміші мистецькі фестивалі Середнього Придніпров'я

№ з/п	Назва фестивалю	Місце проведення	Рівень	Періодичність
1	Фестиваль Тараса Шевченка «ШеFest»	с. Моринці, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний
2	«Холодний Яр»	с. Грушківка, с. Суботов, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний
3	«Свято Купала у Легедзину»	с. Легедзине, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний
4	«Кропивницький Фест»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	національний	щорічний
5	«Казавчин-фест»	с. Казавчин Гайворонського р-ну Кіровоградської обл.	всеукраїнський	щорічний
6	«Vira Fest»	м. Чигирин, Черкаська обл.	міжнародний	щорічний
7	«Кобзареві джерела»	м. Канів, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний
8	«Art People Fest»	м. Черкаси, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний
9	«Весняні ритми»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	обласний	щорічний

Музичний фестивальний рух народився в 30-ті роки ХХ ст. в Італії й зацікавленість до нього зростає з кожним роком. Фестивалі Середнього Придніпров'я мають різну жанрову палітру та мають рівень не нижче всеукраїнського (табл. 2).

Таблиця 2

Найвідоміші музичні фестивалі Середнього Придніпров'я

№ з/п	Назва фестивалю	Місце проведення	Рівень	Періодичність
1	«Jazz Диліжанс»	м. Черкаси, Черкаська обл.	національний	щорічний
2	«Фестиваль Святого Миколая»	м. Чигирин, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний
3	«ГайдаFest»	м. Черкаси, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний
4	«Степограй»	с. Карбівка, Кіровоградська обл.	всеукраїнський	щорічний
5	Гармоністе, дзвінко грай пам'яті П. Чайковського	м. Жашків, Черкаська обл. м. Кам'янка, Черкаська обл.	міжнародний всеукраїнський	щорічний щорічний
6	«Нейгаузівські музичні зустрічі»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	всеукраїнський	щорічний
7	«Калиновий спів»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	всеукраїнський	щорічний

Історія театральних фестивалів нараховує більше двох століть і започатковані вони були в Швейцарії. На теперішній час фестивалі стали тією дієвою формою, яку театральне мистецтво використовує для своєї популяризації й залучення широких верств населення до ознайомлення з культурною спадщиною. Найбільш відомим на території Середнього Придніпров'я є театральний фестиваль «Вересневі самоцвіти», який кожного року залучає до фестивальних заходів велику кількість учасників. Інформація щодо театральних фестивалів представлено в табл. 3.

Таблиця 3

Найвідоміші театральні фестивалі Середнього Придніпров'я

№ з/п	Назва фестивалю	Місце проведення	Рівень	Періодичність
1	«Вересневі самоцвіти»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	всеукраїнський	щорічний
2	«Барви життя»	м. Черкаси, Черкаська обл.	обласний	щорічний
3	«Мереживо казкове»	м. Черкаси, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний
4	«Тріумф-fest»	м. Черкаси, Черкаська обл.	міжнародний	щорічний
5	«Театральна весна Кіровоградщини»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	обласний	щорічний

Поява етнофольклорних фестивалів пов'язана, перш за все, з прагненням представників певного етносу зберегти традиції народної культури й популяризувати їх. Такі заходи мають стратегічне й виховне значення для нашої держави, оскільки орієнтовані на вивчення й презентацію

національних традицій. Етно-, фольк- та етнофольклорні фестивалі Середнього Придніпров'я представлено в табл. 4.

Таблиця 4
Найвідоміші етно-, фольк- та етнофольклорні фестивалі Середнього Придніпров'я

№ з/п	Назва фестивалю	Місце проведення	Рівень	Періодичність
1	«Гопак» ім. В. Авраменка	м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний
2	«Трипільські зорі	м. Черкаси, Черкаська обл.	обласний	щорічний
3	«Шіді Ріді Фест»	м. Умань, Черкаська обл.	обласний	щорічний
4	«Чута Фест»	с. Цибулеве, Кіровоградська обл.	обласний	щорічний
5	«Дика груша»	с. Овсяниківка, Кіровоградська обл.	обласний	щорічний
6	«Невичерпні джерела»	с. Компаніївка, Кіровоградська обл.	обласний	щорічний

Вже 18 років мотофестиваль «Тарасова гора», який проводиться в Черкаській області, вважають одним з найкращих на всій пострадянській території. Інші мотофестивалі Середнього Придніпров'я представлено в табл. 5.

Таблиця 5
Найвідоміші мотофестивалі Середнього Придніпров'я

№ з/п	Назва фестивалю	Місце проведення	Рівень	Періодичність
1	«Дорога на Січ»	м. Черкаси	міжнародний	щорічний
2	«Тарасова гора»	м. Черкаси	міжнародний	щорічний
3	«Сила нації»	м. Черкаси	всеукраїнський	щорічний
4	«Кроп Байк Фест»	м. Кропивницький	всеукраїнський	щорічний

Українська кухня, будучи аутентичною, разом з цим інтегрує в собі кулінарні традиції інших націй, чим і приваблює відвідувачів гастрономічних фестивалів, які проводяться на території Середнього Придніпров'я та сприяє популяризації регіону через національну кухню (табл. 6).

Таблиця 6
Найвідоміші гастрономічні фестивалі Середнього Придніпров'я

№ з/п	Назва фестивалю	Місце проведення	Рівень	Періодичність
1	«Kavafest»	м. Черкаси	міський	щорічний
2	«Слисавет Смак Fest»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	міський	щорічний
3	Фестиваль Сиру та Вина в Умані	м. Умань, Черкаська обл.	обласний	щорічний
4	«KROPhoney fest»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	обласний	щорічний

Одним із засобів презентації своєї туристської привабливості є проведення музейно-туристичних фестивалів, в програмі яких – презентації туристських маршрутів, туристичних компаній та івентів. Найвідоміші музейно-туристичні фестивалі Середнього Придніпров'я представлено в табл. 7.

Таблиця 7
Найвідоміші музейно-туристичні фестивалі Середнього Придніпров'я

№ з/п	Назва фестивалю	Місце проведення	Рівень	Періодичність
1	«Світле місто»	м. Світловодськ, Кіровоградська обл.	міський	щорічний
2	«Центрально-український музейно-туристичний фестиваль»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	міський	щорічний
3	«Трипільська толока»	с. Легедзине, Черкаська обл.	обласний	щорічний

Захоплюючим явищем є проведення квіткових фестивалів, які вражають своїми масштабами та красою. Деякі з них, такі як «Фестиваль тюльпанів» у м. Кропивницький, можуть стати брендом

міста і набути статусу туристичного магніту. Перелік фестивалів та інших подій на території Середнього Придніпров'я зазначено в табл. 8.

Таблиця 8

Інші фестивалі та події Середнього Придніпров'я

№ з/п	Назва фестивалю	Місце проведення	Рівень	Періодичність
1	«Монгольф'єрія. Квітуха країна»	м. Умань, Черкаська обл.	міжнародний	щорічний
2	«Фестиваль тюльпанів»	м. Кропивницький, Кіровоградська обл.	всеукраїнський	щорічний
3	«Скіфська веселка»	м. Олександрія, Кіровоградська обл.	всеукраїнський	щорічний
4	Рош-га-Шана	м. Умань, Черкаська обл.	міжнародний	щорічний
5	Фестиваль чорнобривців	м. Золотоноша, Черкаська обл.	всеукраїнський	щорічний

Шлях до реалізації Україною свого подієвого потенціалу полягає через професійний підхід з боку держави та модернізації туристичної інфраструктури, а також через надання необхідної кількості різноманітних інформаційно-рекламних акцій про подієві заходи регіонів України [1, с.70]. Відштовхуючись від цього, в державній регіональній політиці на теренах Середнього Придніпров'я івент туризм визначений як пріоритетний напрям, що відображено в Стратегіях розвитку Кіровоградської та Черкаської областей на 2021-2027 роки.

Розробка івент-стратегії в Середньому Придніпров'ї буде сприяти об'єднанню адміністрації міст та територіальних громад з туристичними підприємствами, що буде запорукою її життєздатності та можливості реалізації в регіоні.

Результатом реалізації івент-стратегії буде досягнення сукупних ефектів, зокрема соціокультурного та соціально-економічного, які представлено на рис. 3.

Рис. 3 Ефективність розвитку івент-туризму в регіоні

Розвиток івент туризму в Середньому Придніпров'ї буде сприяти підвищенню попиту на культурні події, формуванню національної та культурної єдності, взаємодії різних регіонів України.

Висновки. З кожним роком зростає рівень залучення до рекреаційно-туристичної діяльності більш сучасних подієвих ресурсів, що зумовлено зростанням популярності івентивного туризму, тому що саме цей вид туризму сполучається з іншими видами й дає можливість споживачам отримати більш яскраві емоції та враження.

Середнє Придніпров'я має потужний туристський потенціал, зокрема в питанні розвитку івент туризму, який на теперішній час не реалізовується в достатньому обсязі. Реалізація подієвого потенціалу дозволить регіону позиціонувати себе як територію з наявними туристичними магнітами, які можуть задовольнити не лише пізнавальний інтерес туристів, а й реалізувати ще одну важливу функцію – виховну. Підвищення туристської привабливості регіону неможливе без стратегії, яка була б, по-перше, орієнтиром розвитку, по-друге – базисом для вертикальної та горизонтальної інтеграції всіх зацікавлених сторін.

Список використаних джерел:

1. Віндюк А. В. Сучасний стан розвитку подієвого туризму. *Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 10-річчю факультету міжнародного туризму та управління персоналом Запорізького національного технічного університету, м. Запоріжжя, 30–31 березня 2017 р. : в 2 т. / колектив авторів ; за заг. ред. проф. В. М. Зайцевої ; Запорізький національний технічний університет. Запоріжжя : «Просвіта», 2017. Т. 1. С.68-70.
2. Вовк К. Теоретична сутність поняття «подієвий туризм» та прикладні аспекти його використання. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 3(19). С. 184-193.
3. Домаранський, А. О. Туризм в Кіровоградській області: проблеми розвитку та основні принципи реорганізації. *Теоретичні і прикладні напрями розвитку туризму та рекреації в регіонах України*: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. Кропивницький: КЛА НАУ, 2017. С.45-54.
4. Донских С. В. Событийный туризм : учеб.-метод. пособ. Минск : РИПО, 2014. 112 с.
5. Кіровоградська обласна державна адміністрація. Офіційний сайт. URL: <http://www.kr-admin.gov.ua> (accessed Nov 30, 2020).
6. Кіровоградщина туристична. Офіційний сайт. URL: <http://tourism.kr-admin.gov.ua> (accessed Nov 30, 2020).
7. Михайличенко Г. Подорожі за враженням, або перспективи збуту emotional-experience турів. *Актуальні питання туризмології та туристичної практики*: зб. матеріалів наук.-практ. конф., присвяченої 25-річчю Інституту туризму Федерації професійних спілок України, м. Київ, 18 квіт. 2019 р. Київ: АПСВТ, 2019. 133 с.
8. Радіонова О. М. Івент туризм: поняття, сутність, функції. *Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 10-річчю факультету міжнародного туризму та управління персоналом Запорізького національного технічного університету, м. Запоріжжя, 30–31 березня 2017 р. : в 2 т. / колектив авторів ; за заг. ред. проф. В. М. Зайцевої ; Запорізький національний технічний університет. Запоріжжя : «Просвіта», 2017. Т. 1. С.298-300.
9. Радіонова О. М., Бережна Т. М. Розвиток подієвого туризму в Україні. *Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі*: матеріали між нар. наук.-практ. конф., м. Харків / колектив авторів. Харків : ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2020. С.153-155.
10. Черкаська обласна державна адміністрація. Офіційний сайт. URL: <http://ck-oda.gov.ua> (accessed Nov 30, 2020).
11. Черкащина туристична. Офіційний туристичний портал Черкаської області. URL: <http://tourismincherkasyregion.gov.ua> (accessed Nov 30, 2020).
12. Butler R.W. The concept of a tourist area cycle of evolution: implications for management of resources // *Canadian Geographer*, 1980. V. 24. No. 1.
13. Plog, S. Why destination areas rise and fall in popularity. *Cornell Hotel and Restaurant Association Quarterly*. 1973. № 14 (4), P. 55–58.

Список использованных источников:

1. Віндюк А. А. Современное состояние развития событийного туризма. *Стратегические императивы развития туризма и экономики в условиях глобализации* : материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвящённой 10-ти летию факультета международного туризма и управления персоналом Запорожского национального технического университета, г. Запорожье, 30-31 марта 2017 г. : в 2 т. / коллектив авторов ; под общ. ред. проф. В. М. Зайцевой; Запорожский национальный технический университет. Запорожье : «Просвещение», 2017. Т. 1. С. 68-70.
2. Вовк К. Теоретическая сущность понятия «событийный туризм» и прикладные аспекты его использования. *Проблемы и перспективы экономики и управления*. 2019. № 3(19). С. 184-193.
3. Домаранский А. А. Туризм в Кировоградской области: проблемы развития и основные принципы реорганизации. *Теоретические и прикладные направления развития туризма и рекреации в регионах Украины*: материалы III Междунар. науч.-практ. конф. Кропивницкий: КЛА НАУ, 2017. С. 45-54.
4. Донских С. В. Событийный туризм : учеб.-метод. пособ. Минск : РИПО, 2014. 112 с.
5. Кировоградская областная государственная администрация. Официальный сайт. URL: <http://www.kr-admin.gov.ua> (accessed Nov 30, 2020).
6. Кировоградщина туристическая. Официальный сайт. URL: <http://tourism.kr-admin.gov.ua> (accessed Nov 30, 2020).
7. Михайличенко Г. Путешествия за впечатлениями, или перспективы сбыта emotional-experience туров. *Актуальные вопросы туризмологии и туристической практики*: сб. материалов науч.-практ. конф., посвящённой 25-ти летию Института туризма Федерации профессиональных союзов Украины, г. Киев, 18 апреля. Киев : АПСВТ, 2019. 133 с.
8. Радионова О. М. Івент туризм: поняття, сутність, функції. *Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації* : матеріали Междунар. науч.-практ. конф., посвящённой 10-ти летию факультета международного туризма и управления персоналом Запорожского национального технического университета, г. Запорожье, 30-31 марта 2017 г. : в 2 т. / коллектив авторов ; под общ. ред. проф. В. М. Зайцевой; Запорожский национальный технический университет. Запорожье : «Просвещение», 2017. Т. 1. С. 298-300.
9. Радионова О. М., Бережная Т. М. Развитие событийного туризма в Украине. *Современные тенденции развития индустрии туризма и гостеприимства в конкурентной среде*: материалы Междунар. науч.-практ. конф., г. Харьков / коллектив авторов. Харьков : ХНУМГ имени А.Н. Бекетова, 2020. С. 153-155.
10. Черкасская областная государственная администрация. Официальный сайт. URL: <http://ck-oda.gov.ua> (accessed Nov 30, 2020).
11. Черкащина туристическая. Официальный туристический портал Черкасской области. URL: <http://tourismincherkasyregion.gov.ua> (accessed Nov 30, 2020).
12. Butler R.W. The concept of a tourist area cycle of evolution: implications for management of resources // *Canadian Geographer*, 1980. V. 24. No. 1.
13. Plog, S. Why destination areas rise and fall in popularity. *Cornell Hotel and Restaurant Association Quarterly*. 1973. № 14 (4), P. 55–58.

References:

1. Vindyuk, A. V. (2017) Suchasnyy stan rozvytku podiyevoho turyzmu [The current state of development of event tourism]. Strategic imperatives of tourism and economic development in the context of globalization : *Materials of the 10rd International Scientific and Practical Conference* ; Zaporizhia National Technical University. Zaporizhzhya: «Enlightenment», V. 1. P. 68-70. [In Ukrainian]
2. Vovk, K. (2017) Teoretychna sutnist' ponyattya «podiyevyy turyzm» ta prykladni aspekty yoho vykorystannya [Theoretical essence of the concept of "event tourism" and applied aspects of its use]. Problems and prospects of economics and management. № 3 (19), P. 184-193. [In Ukrainian]
3. Domaransky, A.O. (2017) Turyzm v Kirovohrads'kii oblasti: problemy rozvytku ta osnovni pryntsyipy reorhanizatsiyi [Tourism in the Kirovograd region: problems of development and basic principles of reorganization] Theoretical and applied directions of development of tourism and recreation in the regions of Ukraine: Materials of the 3rd International Scientific and Practical Conference. Kropyvnytskyi: KLA NAU, 45-54. [In Ukrainian]
4. Donskikh, S.V. (2014) Sobytiinyi turizm [Event tourism]. Minsk: RIPO, 112 p. [In Russian]
5. Kirovohrads'ka oblasna derzhavna administratsiya [Kirovograd Regional State Administration] Official site <http://www.kr-admin.gov.ua> (accessed Apr 30, 2019).
6. Kirovohradshchyna turystychna [Kirovograd region tourist] Official site <http://tourism.kr-admin.gov.ua> (accessed Apr 30, 2019).

7. Mykhaylichenko, G. Podorozhi za vrazhennyam, abo perspektyvy zbutu emotional-experience turiv [Travels by impression, or prospects of selling emotional-experience tours.]. Current issues of tourism and tourism practice: Coll. materials scientific-practical. Conf., dedicated to the 25th anniversary of the Institute of Tourism Federation of Trade Unions of Ukraine. Kyiv: APSVT, 2019. 133 p. [In Ukrainian]
8. Radionova, O.M. (2017) Ivent turizm: ponyattya, sutnist', funktsiyi [Event tourism: concept, essence, functions]. Strategic imperatives of tourism and economic development in the context of globalization : Materials of the 10rd International Scientific and Practical Conference ; Zaporizhia National Technical University. Zaporizhzhya: «Enlightenment», V. 1, P. 298-300. [In Ukrainian]
9. Radionova, O.M., Berezhna, T.M. (2020) Rozvytok podiyevoho turizmu v Ukraini [Development of event tourism in Ukraine]. Current trends in the development of the tourism and hospitality industry in a competitive environment : Materials of the International Scientific and Practical Conference ; Kharkiv: HNUMH name O.M.Beketova, 2020. P.153-155. [In Ukrainian]
10. Cherkas'ka oblasna derzhavna administratsiya [Cherkasy Regional State Administration] Official site <http://ck-oda.gov.ua> (accessed Apr 30, 2019).
11. Cherkashchyna turystychna [Cherkassy region tourist] Official tourist portal of Cherkasy region <http://tourismincherkasyregion.gov.ua> (accessed Apr 30, 2019).
12. Butler R.W. The concept of a tourist area cycle of evolution: implications for management of resources // *Canadian Geographer*, 1980. V. 24. No. 1.
13. Plog, S. Why destination areas rise and fall in popularity. *Cornell Hotel and Restaurant Association Quarterly*. 1973. № 14 (4), P. 55–58.

Надійшла до редколегії 07.12.2020

